

Inget land i världen har genomfört ett så systematiskt kartarbete som lantmätnarna i Sverige gjorde under första hälften av 1600-talet. Boken "Sveriges kartor och lantmätare 1628 till 1680. Från idé till tolv tusen kartor" visar hur arbetet gick till.

2021-06-10 11:25 CEST

Ny bok om Sveriges unika och storslagna kartarbete under 1600-talet

Boken *Sveriges kartor och lantmätare 1628 till 1680. Från idé till tolv tusen kartor* är den första övergripande studien av 1600-talets geometriska kartering. Författaren Clas Tollin ger en samlad beskrivning av karteringens förlopp, hur arbetet framskred i olika delar av landet och vilka områden som blev utan kartor.

Under 25 år från 1630 till 1655 skedde en systematisk storskalig kartering av dåvarande Sveriges byar och gårdar från Öland i söder till Tornedalen i norr och från Värmland i väster till Karelen i Öster.

– Utan 1630- och 1640-talens arbete med geometriska kartor hade lantmäteriet aldrig fått den grund och organisatoriska stabilitet samt den kunskapstradition som fortfarande är kännetecknande för svenskt lantmäteri. Kartarbetet är ensamt i sitt slag i världen, inget annat land har så tidigt utbildat och anställt en kår av statliga lantmätare för att genomföra ett liknande uppdrag, säger författaren Clas Tollin.

I april 1628 gav Gustav II Adolf i uppdrag till Anders Bure, nyutnämnd generalmatematiker, att genomföra en systematisk storskalig kartering av hela det dåvarande Sverige. Under två decennier utbildades en kår av statliga lantmätare och ett unikt arbete med att kartera den svenska landsbygden inleddes. Tack vare stormaktstidens arkivhållning och senare tiders lantmäteri har kartmaterialet bevarats – ensamt i sitt slag i världen. För första gången kan vi nu följa lantmätarnas idoga arbete och karteringens utveckling över tid. I de storskaliga kartorna framträder en detaljrik bild av landskapet, markanvändningen och olika slags bebyggelser och anläggningar i stormaktstidens Sverige.

Författaren Clas Tollin, fil. dr i kulturgeografi och docent i agrarhistoria, är verksam som lektor och forskare vid Institutionen för stad och land, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och har varit projektledare för Nationalutgåvan av de äldre geometriska kartorna vid Riksarkivet.

Boken är utgiven i samarbete mellan **Kungl. Vitterhetsakademien** och **Riksarkivet**.

Kartorna är fritt tillgängliga som högupplösta bilder via Riksarkivet [här](#).

Fakta om boken

464 sidor, inbunden, illustrerad

Utgivningsdatum: 7 juni 2021

Pris: 380 kr inkl moms

Serie: Handlingar. Antikvariska serien 58 samt Skrifter utgivna av Riksarkivet 43

ISSN 0083-6761 och 1402-4705

ISBN 978-91-88763-24-2

Utgivare: Kungl. Vitterhetsakademien

Distribution via Eddy.se. Beställ [här](#).

För ytterligare information, kontakt med författarna eller recensionsexemplar kontakta:

Jenni Hjohlman, publikationsansvarig, Kungl. Vitterhetsakademien,
jenni.hjohlman@vitterhetsakademien.se, 08-440 42 87.

Kungl. Vitterhetsakademien har som sitt främsta syfte att främja och finansiera forskning inom humaniora och samhällsvetenskap samt kulturmiljövård. Vitterhetsakademien förvaltar också de egna kulturfastigheterna Skånelaholms slott, Stjernerunds slott, kulturreseptat Stensjö by, Borgs by och Rettigska huset i Stockholm. Vitterhetsakademien förlag publicerar ett antal vetenskapliga skrifter varje år samt samarbetar med andra förlag. Läs mer på www.vitterhetsakademien.se.

Kontaktpersoner

Jenni Hjohlman

Akademisekreterare

jenni.hjohlman@vitterhetsakademien.se

08-440 42 80